

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/85/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622010053
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5622010053.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov Mgr. Anny Mihálikovej a JUDr. Štefana Tomáša, na verejnom zasadnutí konanom 12. marca 2024 prejednal odvolanie prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2T/9/2022 z 25.5.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/9/2022 z 25.5.2023 boli obžalovaní A. B. B. a C. B. podľa § 285 písm. a)

Tr. por. oslobodení spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, sp. zn. 1Pv 110/21/5505-16 z 11.2.2022 pre skutok právne kvalifikovaný ako pokračovací zločin subvenčného podvodu v spolupáchateľstve podľa 20 Tr. zák., § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť na skutkovom základe, že:

s cieľom získať neoprávnený majetkový prospech v bližšie nezistený deň roku 2018 sa obžalovaný A. B. B. dohodol so svojou matkou, obžalovanou C. B. a so zdravotne ťažko postihnutou D. E., bytom D. C. XXX, C. D. B., trpiacou ľahkým stupňom duševnej zaostalosti, že jej ako živnostníčke podnikajúcej pod obchodným menom D. E., s miestom podnikania D. C. XXX, IČO: 51 671 930, vybaví príspevok na činnosť pracovného asistenta (ďalej len "príspevok"), ktorým mala byť obžalovaná, a že on sa postará o vybavenie administratívy ohľadom uzatvorenia dohôd s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš,

M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, a k nim potrebných podkladov, v zmysle dohody mali byť finančné prostriedky poskytované týmto úradom vo forme príspevku delené na dve časti, a to časť pre obžalovanú a druhú časť pre žiadateľku o príspevok - D. E., s čím menované súhlasili, následne vďaka aktivite obžalovaného došlo k uzatvoreniu viacerých dohôd o poskytnutí príspevku na činnosť pracovného asistenta podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti medzi D. E. a týmto úradom, minimálne k uzatvoreniu Dohody č. 18/22/059/24 zo dňa 25.6.2018 na obdobie od 1.7.2018 do 30.6.2019, Dohody č. 19/22/059/37 zo dňa 26.4.2019 na obdobie od 1.5.2019 do 30.4.2020 a Dohody č. 20/22/059/28 zo dňa 15.4.2020 na obdobie od 1.5.2020

do 30.4.2021, kde asistentom mala byť vždy obžalovaná a v zmysle uzatvorených dohôd bol príspevok poskytovaný spätne za predchádzajúci kalendárny mesiac, následne na základe nepravdivých podkladov, ktoré boli produkované obžalovaným (nepravdivé údaje o výške mzdy pre pracovného asistenta - obžalovanú) a D. E., táto čerpala príspevok

a mzdu pracovného asistenta vo výške poškodenému úradu deklarovanej mzdy pracovného asistenta - obžalovanej C. B., k čomu obžalovaný zriadil D. E. bankový účet F. v B. F., pobočke zahraničnej banky, nad ktorým mal plnú kontrolu a s ktorým osobne disponoval prostredníctvom internetbankingu, D. E. vykonávala činnosť v priestoroch spoločnosti BACK Fit, s.r.o., Jánošíkova 425/19, Liptovský Mikuláš, IČO 47 193 671, ktorej konateľom je obžalovaný, a to v prospech obžalovaného, D. E. prístup k svojmu

účtu nevyužívala a obžalovaným vykonané navýšené prevody finančnej hotovosti – finančné transakcie medzi D. E.

a pracovnou asistentkou, obžalovanou C. B. (ktorej obžalovaný z tých istých dôvodov vytvoril v B. F., pobočke zahraničnej banky bankový účet F., ktorý tiež osobne ovládal) boli vykonané iba z toho dôvodu, aby vytlačeným dokladom o tomto finančnom prevode bolo klamlivo prezentované poskytovateľovi príspevku splnenie podmienok na jeho poskytnutie (vyplatenie mzdy), ktoré podmienky vyplývali z uzatvorených dohôd D. E. s poskytovateľom príspevku (osobitne z článku II., odsek 2, písm. e, ods. 3 a článku IV. odsek 1, 2), takto na základe žiadosti D. E. o príspevok na pracovného asistenta, ku ktorej podklady spracovával obžalovaný, bola na účet D. E. zo strany poskytovateľa príspevku – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, zaslaná dňa 25.10.2018 suma 512,74 eur, dňa 20.12.2018 suma 512,74 eur, dňa 20.12.2018 suma 512,74 eur, dňa 23.7.2019 suma 545,45 eur, dňa 26.8.2019 suma 545,45 eur, dňa 6.10.2019 suma 545,45 eur, dňa 14.11.2019 suma 545,45 eur, dňa 28.11.2019 suma 545,45 eur, dňa 10.1.2020 suma 545,45 eur, dňa 7.2.2020 suma 545,45 eur, dňa 5.3.2020 suma 545,45 eur, dňa 14.4.2020 suma 545,45 eur, dňa 15.5.2020 suma 545,45 eur, dňa 4.6.2020 suma 247,93 eur, dňa 10.8.2020 suma 527,70 eur, dňa 8.9.2020 suma 589,79 eur, dňa 23.9.2020 suma 589,79 eur, pritom obžalovaný pravidelne každomesačne preposlal z účtu D. E. na účet obžalovanej sumu finančných prostriedkov v takej výške, o ktorú neskôr D. E. žiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, čím sa označenému úradu dokladovala nepravdivá výška mzdy vyplatenej obžalovanej zo strany D. E., čo potvrdzuje výpis z účtu obžalovanej č. F., na ktorý bola v priebehu mesiacov november 2018 až október 2020 pripísaná z účtu D. E. č. F. XXXX, resp. aj z účtu obžalovaného č. F. v prospech obžalovanej celková suma 3 198,- eur, a teda D. E. dosiahla falošnými podkladmi, ktoré boli predkladané Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši, IČO: 30 794 536, spolu so žiadosťou o vyplatenie príspevku na činnosť pracovného asistenta vyplatenie vyššej sumy tohto príspevku, ako skutočne naň mala nárok, minimálne o sumu 3 198,- eur, čím označenému úradu spôsobila škodu vo výške najmenej 5 749,93 eur,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd odkázal poškodenú stranu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti rozsudku podal riadne a včas odvolanie prokurátor s odôvodnením, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu. Je toho názoru, že v rámci dokazovania bola vina oboch obžalovaných preukázaná v plnom rozsahu tak, ako sa im kladie v obžalobe za vinu. Súd poukazuje na to, že oproti prípravnému konaniu došlo k zmene dôkaznej situácie tým, že obžalovaní odmietli vypovedať a s touto skutočnosťou sa spája spochybňovanie ich skorších výpovedí, v podstate priznania sa. Argumentácia súdu je neakceptovateľná, o to viac, keď sám nevyhovel návrhu prokurátora čítať skoršie výpovede obžalovaných urobené v prípravnom konaní, hoci na to boli splnené zákonné podmienky v zmysle § 258 ods. 4 Tr. por. Obžalovaní totiž po krátkom prednese svojho stanoviska k veci, ktoré im bolo navyše zjavne pripravené výlučne obhajcom, následne odmietli vypovedať. Iná interpretácia by bola neakceptovateľným zvýhodňovaním jednej procesnej strany z hľadiska možnosti, v danom prípade nemožnosti, čítať výpoveď z prípravného konania, ktoré boli urobené lege artis. Rozpory vo výpovedi obžalovaných so skoršou výpoveďou, ktoré boli na návrh prokurátora napokon odstraňované aspoň čiastočne, svedčia tomu, že u obžalovaných bola skoršia dohoda o spôsobe, ako účelovo dosiahnuť čerpanie príspevku od poškodeného úradu a ZŤP osoba D. E. bola v prípade využitá ako živý nástroj, čo dôkazy produkované v tomto konaní v plnom rozsahu potvrdzujú. Čiastková úprava skutku v obžalobe oproti uzneseniu o vznesení obvinenia nemá vplyv na jeho totožnosť a ani táto skutočnosť nevytvára žiadnu prekážku na čítanie skorších výpovedí obžalovaných. Výpovede obžalovaných z prípravného konania svedčia tomu, že samotný asistent - obžalovaná nedostávala celú odmenu, ako bolo deklarovane poškodenému úradu, ale len časť, zvyšok bol dávaný D. E. a časť aj pre spoločnosť Back Fit. Výpisy z bankových účtov s týmto faktom plne korešpondujú. Samotný fakt, že obžalovaná C. B. dostávala len časť odmeny a nie celú, hoci doklady predkladané úradu svedčia formálne, že skutočne dostávala celú odmenu, logicky svedčí záveru, že ani asistencia z jej strany nemohla byť poskytovaná D. E. v plnom rozsahu, teda v rozsahu dochádzky prezentovanej úradu. Opačné tvrdenie by odporovalo základným princípom logiky. D. E. v štádiu pred začatím trestného stíhania sa k tomu vyjadrila, že obžalovaná sa ako jej asistentka chodila na ňu pozerat' 1-2 hodiny v priemere raz do týždňa. Záznam o podaní vysvetlenia bol E. osobne podpísaný. Finančné prevody medzi účtami D. E., obžalovanou a obžalovaným, svedčia záveru, že finančné operácie boli zo strany obžalovaných robené účelovo,

formálne, deklarujúc stav, ktorý nebude poskytovateľovi prekážkou z hľadiska akceptácie žiadosti o poskytnutie príspevku, pretože poskytovateľ o skutočnej výške odmeny pre asistenta nemal vedomosť. V opise skutku sú uvedené tie žiadosti o preplatenie nákladov na činnosť pracovného asistenta, pri ktorých bolo možné ustáliť trestnoprávnu zodpovednosť a protiprávnosť podložiť relevantnými dôkazmi (listiny predložené poškodeným úradom a údaje tvoriace predmet bankového tajomstva). V podstate hlavným aktérom prípadu asistencie je obžalovaný A. B., spolupracujúci so svojou matkou - obžalovanou B., ktorá vedome, znalá schémy spôsobu získania príspevku, participovala na žalovanom skutku. Aj keď nemožno prehliadnuť vyhlásenia obžalovaných o snahe pomáhať zdravotne ťažko postihnutým ľuďom, nepoctivý spôsob získavania financií z poškodeného úradu, špecifikovaný v skutku, vylučuje možnosť označiť ich správanie ako dobromyseľné. Za iných skutkových okolností by bolo možné použitie príspevku na iný ako určený účel subsumovať pod § 225 ods. 2 Tr. zák., v danom prípade však už od počiatku existovala skoršia dohoda obžalovaných dosiahnuť plnenie z poškodeného úradu na základe falošných podkladov a na tomto plnení potom profitovať. Protiprávne správanie sa obžalovaných preto nemôže konvalidovať ani nimi prezentovaný altruistický úmysel, keďže je založený na inom protiprávnom konaní, majúci zisťný motív. Samotní obžalovaní v pozícii obvinených nerozporovali protiprávnosť svojho konania. Naopak, výpoveďou v prípravnom konaní túto protiprávnosť v podstate potvrdili. Aj z tohto pohľadu je potom argumentácia súdu o tom, že platby medzi obžalovanými ako blízkymi osobami mohli mať iný základ, ako je tvrdené v obžalobe, vylučujú ich čisto formálny charakter, za ktorým bol zisťný úmysel obžalovaných, ničím nepodložený a neopodstatnený, je bez opory vo vykonaných dôkazoch a postráda racionálny základ. Do pozornosti v tomto smere dal tvrdenie obžalovanej, ktorá ani nevedela o existencii účtu č. F.. Súd v podstate bagatelizuje správanie sa obžalovaných a tak konvaliduje správanie, ktoré vykazuje znaky trestnej činnosti páchanej na úkor štátu. Navyše je potrebné poukázať na to, že aj tento prípad vykazuje zhodné ukazovatele z hľadiska MODUS OPERANDI, v porovnaní s ostatnými trestnými vecami, pre ktoré už bol medzičasom obžalovaný A. B. uznaný vinným. Vo veci boli splnené všetky predpoklady pre uznanie viny. Rozsudok súdu považuje za nedôvodný, súd nedostatočne vyhodnotil zabezpečené dôkazy, preto rozsudok navrhuje zrušiť a vec vrátiť súdu na nové prejednanie.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolanie prokurátora bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a), § 308 ods. 1 Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 285 písm. a) Tr. por. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

V súvislosti s oslobodzujúcim výrokom prvostupňového súdu podľa § 285 písm. a) Tr. por. krajský súd poznamenáva, že výrok o vine sa môže zakladať len na dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. K dôvodu oslobodenia podľa § 285 písm. a) Tr. por. krajský súd tiež poznamenáva, že v takomto prípade sa nevyžaduje, aby bolo bez pochybností preukázané, že sa skutok nestal, stačí len pochybnosť o tom, či sa stal.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že okresný súd sa dôsledne riadil citovanými zákonnými ustanoveniami. Aj podľa názoru krajského súdu oslobodzujúci výrok prvostupňového súdu je správny a zákonný a má dostatočnú oporu vo vykonaných dôkazoch.

Preskúmaním spisu krajský súd zistil, že okresný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v ust. § 2 Tr. por., najmä zásady zákonného procesu podľa § 2 ods. 7, zásady práva na obhajobu podľa § 2 ods. 9, zásady voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12, a tiež zásady rovnosti strán podľa § 2 ods. 14 Tr. por. Závery okresného súdu prezentované vo výrokovej časti rozsudku, týkajúce sa oslobodenia obžalovaných spod obžaloby prokurátora, pre skutok právne kvalifikovaný ako pokračovací zločin subvenčného podvodu v spolupáchateľstve podľa 20 Tr. zák., § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. a vysvetlenie týchto záverov v odôvodnení napadnutého rozsudku si v celom rozsahu krajský súd osvojil, a preto v podrobnostiach odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa.

Dôvody napadnutého rozsudku sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Odvolací súd znovu pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolaciemu súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie.

Krajský súd ďalej poznamenáva, že pokiaľ sa skutkové závery prvostupňového súdu zakladajú na vnútornom presvedčení, získanom po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu a tieto závery boli vyvedené na podklade úplného zistenia skutočného stavu veci a úvahám, ktorými sa k takýmto záverom došlo, nemožno vytknúť nedôslednosť alebo vnútorné rozpory, nemožno im potom v neprospech obžalovaného úspešne odporovať odvolaním len preto, že súd mohol dospieť aj k iným záverom, keby sa bol spravoval inými úvahami.

Prokurátor primárne namieta v podrobnom odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplývať z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní.

Legitímnym dôvodom pre zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku nemôže byť len nové prejednanie veci súdom prvého stupňa a bez ďalšieho rozhodnutie podľa predstáv jednej zo strán v konaní – v prejednávanej veci odvolateľa. Krajský súd po preskúmaní hodnotenia dôkazov vykonaných okresným súdom nezistil, že by súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov nepostupoval podľa zákona v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. a vykonané dôkazy by vyhodnotil jednostranne v prospech obžalovaných. Odvolací súd nezistil, že hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa nebolo založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito aj v ich súhrne. Nezistil, že skutkové zistenia súdu prvého stupňa nie sú logicky odôvodnené. V dôsledku tohto zistenia nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že odvolateľ na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva odvolateľa, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jeho výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Súd prvého stupňa sa zaoberal a vysporiadal s návrhmi na dokazovanie, skutkovou a právnou argumentáciou strán v konaní pri dodržaní princípov kontradiktórnosti konania. Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Vyšetrovateľ OR PZ, OKP Liptovský Mikuláš uznesením ČVS: ORP-147/2-VYS-LM-2021 z 29.4.2021 podľa 199 ods. 1 Tr. por. začal trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol pre pokračovací zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a), c) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. obvinenie A. B. B. a C. B. na tom skutkovom základe, že A. B. B. v úmysle sa neoprávnene obohatiť presvedčil v bližšie neurčenom dni v roku 2018 v Liptovskom Mikuláši zdravotne postihnutú osobu D. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. C. XXX, že jej vybaví príspevok na činnosť pracovného asistenta a že on sa postará o vybavenie administratívy ohľadom uzatvorenia dohôd s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) v Liptovskom Mikuláši a k nim potrebných podkladov, na základe čoho došlo k uzatvoreniu viacerých dohôd, a to minimálne k uzatvoreniu Dohody č. 18/22/059/24 zo dňa 25.6.2018 na dobu od 1.7.2018 do 30.6.2019, Dohody č. 19/22/059/37 zo dňa 26.4.2019 na dobu od 1.5.2019 do 30.4.2020 a Dohody

č. 20/22/059/28 zo dňa 15.4.2020 na dobu od 1.5.2020 do 30.4.2021 o poskytnutí príspevku na činnosť pracovného asistenta v zmysle § 59 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti, ktorý je poskytovaný spätne za predchádzajúci kalendárny mesiac, aby následne pravidelne, každomesačne, na základe nepravdivých podkladov - evidencie dochádzky pracovného asistenta čerpala príspevok napriek tomu, že v skutočnosti jej pracovná asistencia poskytovaná nebola, k čomu D. E. zriadil aj bankový účet F. XXXX v B. F.G. v pobočke zahraničnej banky, nad ktorým mal plnú kontrolu a ktorý ovládal prostredníctvom internetbankingu a v ňom zadával príkazy na prevody platieb, obvinený dával podpisovať podklady D. E., D. E. prístup k svojmu účtu nemala a obvineným vykonané platby mali vypadáť ako platby za poskytnutie asistencie asistentom, ktorým mala byť matka obvineného C. B. a ktorá túto asistenciu neposkytovala, a po príchode týchto finančných prostriedkov na účet C. B. vedený v B. F.G. pobočke zahraničnej banky F., táto predmetné finančné použila pre vlastné potreby, obvinená teda po dlhší čas, v období minimálne od 25.6.2018 do 30.4.2021, podvodným konaním neoprávnene vykázala 1 512 odpracovaných hodín pracovného asistenta, čím neoprávnene získala príspevky neoprávnene vyplatené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši vo výške

9 476 16,- eur.

Podľa obžaloby sa obžalovaní mali dopustiť súdeného trestného činu tak, že s cieľom získať neoprávnený majetkový prospech v bližšie nezistený deň roku 2018 sa obžalovaný A. B. B. dohodol so svojou matkou, obžalovanou C. B. a so zdravotne ťažko postihnutou D. E., bytom D. C. XXX, C. D. B., trpiacou ľahkým stupňom duševnej zaostalosti, že jej ako živnostníčke podnikajúcej pod obchodným menom D. E., s miestom podnikania D. C. XXX, IČO: 51 671 930, vybaví príspevok na činnosť pracovného asistenta (ďalej len "príspevok"), ktorým mala byť obžalovaná, a že on sa postará o vybavenie administratívy ohľadom uzatvorenia dohôd s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš,

M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, a k nim potrebných podkladov,

v zmysle dohody mali byť finančné prostriedky poskytované týmto úradom vo forme príspevku delené na dve časti, a to časť pre obžalovanú a druhú časť pre žiadateľku o príspevok - D. E., s čím menované súhlasili, následne vďaka aktivite obžalovaného došlo k uzatvoreniu viacerých dohôd o poskytnutí príspevku na činnosť pracovného asistenta podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti medzi D. E. a týmto úradom, minimálne k uzatvoreniu Dohody č. 18/22/059/24 zo dňa 25.6.2018 na obdobie od 1.7.2018 do 30.6.2019, Dohody č. 19/22/059/37 zo dňa 26.4.2019 na obdobie od 1.5.2019 do 30.4.2020 a Dohody č. 20/22/059/28 zo dňa 15.4.2020 na obdobie od 1.5.2020

do 30.4.2021, kde asistentom mala byť vždy obžalovaná a v zmysle uzatvorených dohôd bol príspevok poskytovaný spätne za predchádzajúci kalendárny mesiac, následne na základe nepravdivých podkladov, ktoré boli produkované obžalovaným (nepravdivé údaje o výške mzdy pre pracovného asistenta - obžalovanú) a D. E., táto čerpala príspevok

a mzdu pracovného asistenta vo výške poškodenému úradu deklarovanej mzdy pracovného asistenta - obžalovanej C. B., k čomu obžalovaný zriadil D. E. bankový účet F. v B. F., pobočke zahraničnej banky, nad ktorým mal plnú kontrolu a s ktorým osobne disponoval prostredníctvom internetbankingu, D. E.

vykonávala činnosť v priestoroch spoločnosti BACK Fit, s.r.o., Jánošíkova 425/19, Liptovský Mikuláš, IČO 47 193 671, ktorej konateľom je obžalovaný, a to v prospech obžalovaného, D. E. prístup k svojmu účtu nevyužívala a obžalovaným vykonané navýšené prevody finančnej hotovosti – finančné transakcie medzi D. E.

a pracovnou asistentkou, obžalovanou C. B. (ktorej obžalovaný z tých istých dôvodov vytvoril v B. F., pobočke zahraničnej banky bankový účet F., ktorý tiež osobne ovládal) boli vykonané iba z toho dôvodu, aby vytlačeným dokladom o tomto finančnom prevode bolo klamlivo prezentované poskytovateľovi príspevku splnenie podmienok na jeho poskytnutie (vyplatenie mzdy), ktoré podmienky vyplývali z uzatvorených dohôd D. E. s poskytovateľom príspevku (osobitne z článku II., odsek 2, písm. e, ods. 3 a článku IV. odsek 1, 2), takto na základe žiadosti D. E. o príspevok na pracovného asistenta, ku ktorej podklady spracovával obžalovaný, bola na účet D. E. zo strany poskytovateľa príspevku – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, zaslaná dňa 25.10.2018 suma 512,74 eur, dňa 20.12.2018 suma 512,74 eur, dňa 20.12.2018 suma 512,74 eur, dňa 23.7.2019 suma 545,45 eur, dňa 26.8.2019 suma 545,45 eur, dňa 6.10.2019 suma 545,45 eur, dňa 14.11.2019 suma 545,45 eur, dňa 28.11.2019 suma 545,45 eur, dňa 10.1.2020 suma 545,45 eur, dňa 7.2.2020 suma 545,45 eur, dňa 5.3.2020 suma 545,45 eur, dňa 14.4.2020 suma 545,45 eur, dňa 15.5.2020 suma 545,45 eur, dňa 4.6.2020 suma 247,93 eur, dňa 10.8.2020 suma 527,70 eur, dňa 8.9.2020 suma 589,79 eur, dňa 23.9.2020 suma 589,79 eur, pritom obžalovaný pravidelne každomesačne preposlal z účtu D. E. na účet obžalovanej sumu finančných prostriedkov v takej výške, o ktorú neskôr D. E. žiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, čím sa označenému úradu dokladovala nepravdivá výška mzdy vyplatennej obžalovanej zo strany D. E., čo potvrdzuje výpis z účtu obžalovanej č. F., na ktorý bola v priebehu mesiacov november 2018 až október 2020 pripísaná z účtu D. E. č. F. XXXX, resp. aj z účtu obžalovaného č. F. v prospech obžalovanej celková suma 3 198,- eur, a teda D. E. dosiahla falošnými podkladmi, ktoré boli predkladané Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši, IČO: 30 794 536, spolu so žiadosťou o vyplatenie príspevku na činnosť pracovného asistenta vyplatenie vyššej sumy tohto príspevku, ako skutočne naň mala nárok, minimálne o sumu 3 198,- eur, čím označenému úradu spôsobila škodu vo výške najmenej 5 749,93 eur.

Z uznesenia o vznesení obvinenia vyplýva, že údajné podvodné konanie obžalovaných bolo založené na tvrdení, že D. E., ako osobe ťažko zdravotne postihutej, pracovná asistencia zo strany obžalovanej C. B. nebola poskytovaná vôbec.

Z podanej obžaloby je zrejmé, že podvodné konanie obžalovaných je založené na tvrdení, že pracovná asistencia bola poskytovaná, avšak bola predkladaná nepravdivá dokumentácia o výške odmeny pre pracovného asistenta, pričom v skutočnosti nárok na vyplatenie príspevku bol nižší, ako bol vyplatený.

Vzhľadom na existujúcu dôkaznú situáciu, okresný súd musel precízne vyhodnotiť dôkazy najmä z hľadiska ich vierohodnosti, aby na ich základe mohol rozhodnúť o vine obžalovaných. V uvedených súvislostiach treba uviesť, že súd hodnotí dôkazy z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti, a to každý dôkaz jednotlivo, ale zároveň i v ich súhrne. Pri hodnotení výpovede svedka súd skúma, či je logická, či sa svedok neodchyľuje od svojej skoršej predchádzajúcej výpovede, pričom v prípade odchýlok musí zisťovať, prečo k nim vo výpovedi svedka dochádza. Pri hodnotení dôkazu vychádza z celej výpovede svedka, z rozsahu a závažnosti prípadných rozdielov v jeho výpovediach a z vysvetlenia, prečo k nim došlo. Pravdivosť tvrdení svedka treba posudzovať aj z hľadiska jeho osoby a zistenia, či má motív uvádzať nepravdu a „škodiť“ obžalovanému. Pritom nemožno opomenúť, že svedok na rozdiel od obžalovaného má zákonnú povinnosť vypovedať pravdu, a preto logicky i právne vždy musí platiť prezumpcia pravdivosti tvrdenia svedka, a to až do okamihu, kým nie je preukázaný opak. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je.

Odvolací súd poukazuje tiež na to, že súhrn priamych a nepriamych dôkazov na preukázanie viny obžalovaného musí tvoriť logickú a ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňajúcich dôkazov, ktoré vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazujú všetky okolnosti žalovaného skutku a ktoré usvedčujú z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučujú možnosť akéhokoľvek iného záveru (Rt 38/68). Výrok o vine môže byť založený teda len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. To platí tým skôr, keď

v prejednávacom prípade existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú, a súd sa musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov.

Po preskúmaní obsahu spisu krajský súd zistil, že skutková veta uvedená v uznesení o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia vychádza z tvrdení D. E., ktoré uvádzala v úradnom zázname o podaní vysvetlenia podľa § 17a zákona č. 171/1993 Zb. o Policajnom zbere. Pokiaľ prokurátor v odvolaní odkazuje na tvrdenia uvádzané D. E. v podanom vysvetlení, ktoré majú usvedčovať obžalovaných zo spáchania súdeného trestného činu, žiada sa pripomenúť, že vznesenie obvinenia môže byť podložené aj mimodôkaznými informáciami o relevantných podkladových skutočnostiach, ktoré budú až

v ďalšom priebehu konania predmetom procesného - podľa Trestného poriadku vykonávané-ho dokazovania. V mimodôkaznej podobe sú tieto informácie len podkladom pre vznesenie obvinenia (pre skutkový, právny a personálny záver podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku)

a na ich základe môže byť tento záver posudzovaný aj v konaní o sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia (popri dôkazných informáciách). Pri následnom meritórnom rozhodovaní (v prípravnom a súdnom konaní) však mimodôkazne zistené skutočnosti nie sú použiteľné, na také použitie musia byť opätovne zisťované (už) dôkaznými postupmi podľa Trestného poriadku. Na účel dôkazného zistenia v trestnom konaní, čo o trestnom čine hovorí páchateľ alebo svedok, slúži výlučne výsluch obvineného, podozrivého alebo svedka podľa ustanovení Trestného poriadku, ktorý vykoná príslušný policajt, ktorý je orgánom činným v trestnom konaní podľa Trestného poriadku.

Krajský súd uzatvára, že výsledok postupu podľa § 17a zákona o PZ nebude v trestnom konaní dôkazne použiteľný, ani ako náhrada výpovede osôb vo vyššie uvedenom procesnom postavení, ani na odstraňovanie rozporov oproti ich neskorším procesným výpovediam v trestnom konaní, a to v rámci trestného stíhania, t.j. informácie od osoby D. E. poskytnuté príslušníkom Policajného zboru v zmysle § 17a zákona č. 171/1993 Zb. nemôžu byť v súdenom prípade použité ako zákonný dôkaz.

Krajský súd, rovnako ako okresný súd, mal preukázané, že v žalovanom období obžalovaná C. B. poskytovala pracovnú asistenciu D. E..

Vykonaným dokazovaním, a to listinnými dôkazmi (dohodami o poskytnutí príspevku) bolo preukázané, že medzi D. E. a ÚPSVaR Liptovský Mikuláš boli uzatvorené dohody o poskytnutí príspevku na činnosť pracovného asistenta podľa § 59 zákona

č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti, a to Dohoda č. 18/22/059/24 zo dňa 25.6.2018

na obdobie od 1.7.2018 do 30.6.2019, Dohoda č. 19/22/059/37 zo dňa 26.4.2019 na obdobie od 1.5.2019 do 30.4.2020 a Dohoda č. 20/22/059/28 zo dňa 15.4.2020 na obdobie od 1.5.2020 do 30.4.2021, pričom pracovnú asistenciu mala vždy vykonávať obžalovaná C. B. a v zmysle uzatvorených dohôd bol príspevok na činnosť pracovného asistenta poskytovaný späťne za predchádzajúci kalendárny mesiac. Listinnými dôkazmi, a to zmluvami o poskytovaní pracovnej asistencie bolo preukázané, že medzi D. E. ako SZČO so zdravotným postihnutím a C. B. ako pracovnou asistentkou boli uzatvorené zmluvy o poskytovaní pracovnej asistencie pri prevádzkovaní alebo vykonávaní samostatnej zárobkovej činnosti občana so zdravotným postihnutím, a to na obdobie od 1.6.2018 do 31.5.2019, od 1.5.2019 do 30.4.2020 a od 1.5.2020 do 30.4.2021. Listinnými dôkazmi, a to žiadosťou o úhradu platby (spolu s pripojenými písomnosťami) bolo preukázané, že D. E. požiadala úrad práce o čerpanie príspevku na činnosť pracovného asistenta, ktorý jej bol poskytnutý úradom práce nasledovne: dňa 25.10.2018 v sume 512,74 eur (za obdobie august 2018), dňa 20.12.2018 (za obdobie september 2018), dňa 20.12.2018 (za obdobie október 2018), dňa 23.7.2019 v sume 545,45 eur (za obdobie máj 2019), dňa 26.8.2019 v sume 545,45 eur (za obdobie jún 2019), dňa 8.10.2019 v sume 545,45 eur (za obdobie júl 2019), dňa 14.11.2019 v sume 545,45 eur (za obdobie august 2019), dňa 28.11.2019 v sume 545,45 eur (za obdobie september 2019), dňa 10.1.2020 v sume 545,45 eur (za obdobie október 2019), dňa 7.2.2020 v sume 545,45 eur (za obdobie november 2019), dňa 5.3.2020 v sume 545,45 eur (za obdobie december 2019), dňa 14.4.2020 v sume 545,45 eur

(za obdobie január 2020), dňa 15.5.2020 v sume 545,45 eur (za obdobie február 2020), dňa 4.6.2020 v sume 247,93 eur (za obdobie marec 2020), dňa 10.8.2020 v sume 527,70 eur

(za obdobie máj 2020), dňa 8.9.2020 v sume 589,79 eur (za obdobie jún 2020) a dňa 23.9.2020 v sume 589,79 eur (za obdobie júl 2020). D. E. požiadala vždy o vyplatenie príspevku v takej výške, v akej bola predtým uhradená odmena pracovnému asistentovi na základe predložených výpisov z účtu.

Argumenty, na základe ktorých okresný súd výpoveď svedkyne D. E. nehodnotil z hľadiska jej obsahu, nepovažuje krajský súd za relevantné. Odvolací súd uvádza, že pri výpovedi svedka platí tzv. všeobecná povinnosť svedčiť, ktorá znamená, že každý je povinný dostaviť sa na predvolanie pred orgán činný v trestnom konaní, súd a vypovedať o tom, čo mu je známe o trestnom čine, resp. o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie. S povinnosťou svedčiť úzko súvisí spôsobilosť svedčiť. Právnu spôsobilosť svedčiť má každá fyzická osoba, bez ohľadu na to, či má spôsobilosť na právne úkony alebo nie, aký má vek, v akom psychickom a fyzickom zdravotnom stave je. Právna spôsobilosť svedčiť je limitovaná jedine faktickou spôsobilosťou svedčiť, teda vylúčená je len v prípade absolútnej psychickej alebo fyzickej nespôsobilosti svedčiť (takáto osoba je v kóme alebo osoba absolútne nechápe zmysel žiadnej položenej otázky, a to ani pri využití postupov špeciálnej pedagogiky a psychológie). Samozrejme dôkazy získané z výpovedí takejto osoby bude potrebné v ďalšom konaní osobitne testovať a pri hodnotení dôkazov osobitne zvažovať, najmä ak ide o zistenie ich hodnovernosti.

Podľa § 150 Tr. por. ak sú závažné pochybnosti, či nie je u svedka, ktorého výpoveď je pre rozhodnutie obzvlášť dôležitá, podstatne znížená schopnosť správne vnímať alebo vypovedať, možno znalecky vyšetriť aj duševný stav svedka. V takom prípade je vždy potrebný príkaz súdu, v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie. Vyšetrenie duševného stavu svedka pozorovaním v zdravotníckom ústave nie je prípustné.

Po preskúmaní obsahu spisu krajský súd nezistil zákonný dôvod na spochybňovanie svedeckých výpovedí D. E. s poukazom na jej duševný stav. Zo spisu krajský súd zistil, že v prípravnom konaní pri výsluchu menovanej svedkyne bola prítomná obhajkyňa obžalovaných, ktorá nenamietala spôsob výsluchu svedkyne, ani formuláciu kladených otázok. Svedkyňa A. H. I., pracovníčka ÚPSVaR Liptovský Mikuláš, v tejto súvislosti uviedla, že s D. E. sa stretla osobne, keď prišla podpísať dohodu, komunikácia s ňou pri podpisovaní dohody nebola ničím zvláštna, mala možnosť si dohodu prečítať, podpísala ju a bola poučená, že do piatich pracovných dní má doniesť zmluvu o poskytovaní pracovnej asistencie.

Z výpovede svedkyne D. E. učinenej po vznesení obvinenia vyplýva, že od roku 2018 pracovala v Poliklinike v D. B. pre B. B. na živnosť. Je invalidný dôchodca na 45 %. Jej úlohou bolo hrať sa s deťmi, chodiť s nimi na prechádzku a tak. Rodiny detí, o ktoré sa starala, neplatili nič. Ju platil iba úrad práce, a to tak, že je živnostníčka a dávali jej peniaze na účet. Pracovala denne na 4 hodiny. Zarábala 165,- eur mesačne. Ako živnostníčka nemala s nikým žiadne zmluvy ani objednávku na jej činnosť.

Od začiatku práce v spoločnosti Back Fit mala pracovnú asistentku C. B., ktorú jej prideliť B. B. a táto dostávala peniaze z úradu práce. Jej úlohou bolo byť pri nej 4 hodiny počas práce a táto aj s ňou bola každý deň. Nikto ju nežiadal o to, čo má polícii povedať o činnosti jej pracovného asistenta. Jej pracovná asistentka vykonávala činnosť pri nej na poliklinike, pričom počas práce boli aj také situácie, že pracovala na poliklinike a C. pomáhala s deťmi v G.. Bolo to cez jej pracovný čas. Klientov, o ktorých sa mala starať, zabezpečil B. B.. Nestarala sa vždy o tých istých klientov. V čase, kedy pracovala na poliklinike, C. B. bola v G.. C. B. jej mala ako pracovnú asistenciu pomáhať s deťmi, s klientmi. Pomáhala jej napríklad tak, že jedného klienta mala svedkyňa a o druhého klienta sa starala C. B.. Iným spôsobom jej nepomáhala. Mesačne si žiadala príspevok od úradu práce. Nevedela uviesť, akým spôsobom, mal to na starosti B. B.. Tieto žiadosti aj podpisovala. Príspevok na pracovného asistenta z úradu práce jej nechodil. Úrad práce o iné príspevky nežiadala. Mala založený účet v B., ktorý založil B. B.. Nevedela uviesť z akého dôvodu. Peniaze za prácu jej chodili na mamin účet a nie do B.. Z účtu v B. jej chodili sms správy. Prístupové heslá mala do účtu v B. ona aj B. B.. Naposledy pristupovala do tohto účtu deň pred výsluchom. Predtým v ňom nebola. K tomu, čo uviedla príslušníkom kriminálnej polície, a to, že C. B. jej neposkytovala pracovnú asistenciu a iba sa chodila na ňu pozrieť jeden až dvakrát do týždňa, uviedla, že to uvádzala preto, lebo bol na ňu vyvíjaný nátlak zo strany policajtov, a to tak, že oni jej povedali, že klame. Inak nátlak na ňu nevyvíjali. Nevedela sa vyjadriť, kto jej robil účtovníctvo a ani ako finančne fungovala spoločnosť Back Fit s.r.o. Prístupové práva od jej účtu dala B. B. ona, a to preto, aby jej pomáhal. Je to na ňu dosť zložité. Papiere na úrad práce chodil väčšinou vybavovať B. B.. Sama by to asi nezvládla.

Obžalovaný A. B. B. potvrdil, že jeho matka poskytovala pracovnú asistenciu D. E. v celom žalovanom období. Na základe zmlúv C. B. D. E. riadne poskytovala pomoc v rozsahu jej pracovnej náplne pracovného asistenta, a to v zmluvne dojednanom rozsahu 20 hodín za týždeň. Pri D. E. nič nefalšoval,

evidencia dochádzky obsahovala pravdivé údaje. Obžalovaná C. B. uviedla, že prácu pracovného asistenta pre D. E. vždy riadne vykonala a odviedla, o čom vyhotovila výkaz prác s dochádzkou do a zo zamestnania. Nič na uvedených dokladoch nebolo nepravdivé. Počas jej výkonu bola opakovane kontrolovaná zo strany ÚPSVaR Liptovský Mikuláš, ktorí jej činnosť aj videli. Nakoľko svoje povinnosti z uvedenej zmluvy si riadne plnila, vznikol jej oprávnený nárok na dohodnutú mesačnú odmenu. Svedok I. E. potvrdil, že jeho dcéra mala pri svojej práci pracovného asistenta. Myslí si, že pracovnou asistentkou jej bola pani I. a potom C. B.. Svedkyňa A. H. I., pracovníčka ÚPSVaR Liptovský Mikuláš, potvrdila, že pri čerpaní príspevku na pracovného asistenta neboli zistené žiadne nedostatky, inak by úrad práce príspevok neposkytol.

V prejednávacom prípade bolo podstatným dôsledné posúdenie otázky vierohodnosti svedeckej výpovede D. E. a obžalovaných, a to s uvážením všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo i v ich súhrne. Z obsahu lekárskej správy B. B. H.

zo dňa 11.5.2023 vyplýva, že svedkyňu D. E. nebolo možné osobne vypočuť na hlavnom pojednávaní pre pretrvávajúce zhoršenie psychického stavu a lekár nepokladal za vhodné, aby pacientka svedčila na súdnom pojednávaní. Krajský súd vykonané dôkazy nepovažuje za dostatočne spôsobilé na vyslovenie záveru o vine obžalovaných. Keďže jediná priama svedkyňa D. E. na hlavnom pojednávaní nevypovedala, nebolo možné ju dôslednejšie vypočuť ku okolnostiam, za ktorých bol spáchaný súdený skutok. Skutkový dej uvedený v obžalobe nie je v súlade s jej výpoveďou z prípravného konania. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že D. E. v každej predloženej žiadosti svojím podpisom potvrdila správnosť a pravdivosť údajov uvedených v žiadostiach o poskytnutie príspevku

na činnosť pracovného asistenta pre SZČO so zdravotným postihnutím podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z.z. ÚPSVaR Liptovský Mikuláš potvrdil, že nemal dôvod spochybňovať predmetné žiadosti. Poskytnuté finančné prostriedky, ktoré boli poukázané na účet D. E., boli v súlade s predmetnými dohodami. V konaní pred okresným súdom sa bez pochybností nepodarilo preukázať, že obžalovaný A. B. B., s cieľom získať neoprávnený majetkový prospech, sa dohodol so svojou matkou obžalovanou C. B. a so zdravotne ťažko postihnutou D. E. na vylákani príspevku

zo štátneho rozpočtu, že produkoval nepravdivé podklady, nepravdivé údaje o výške mzdy pre C. B., že klamlivo prezentoval ÚPSVaR Liptovský Mikuláš splnenie podmienok na jeho poskytnutie a že obžalovaní ÚPSVaR Liptovský Mikuláš spôsobili škodu vo výške 5 749,93 eur. Pokiaľ prokurátor odvodzuje vinu obžalovaných z okolnosti, že z účtu obžalovanej C. B. boli ihneď preposielané peniaze na účet obžalovaného B. B. a tento časť peňazí následne zasielal D. E., t.j. že v podstate pracovná asistentka sa vzdala časti svojej odmeny v prospech postihnutej osoby, svedkyňa A. H. I. sa vyjadrila jednoznačne, že pracovný asistent si môže robiť so svojou odmenou, čo chce.

K argumentom prokurátora, že podklady, ktoré boli predkladané ÚPSVaR Liptovský Mikuláš v rámci refundácie nákladov na pracovného asistenta, neboli pravdivé, čomu svedčí fakt, že asistencia nebola D. E. poskytovaná v plnom rozsahu, že výdavky na pracovného asistenta deklarované ÚPSVaR Liptovský Mikuláš boli produkované účelovo, formálne, len preto, aby boli formálne splnené podmienky na čerpanie príspevku, o čom svedčí fakt, že peniaze z ÚPSVaR Liptovský Mikuláš po pripísaní na účet D. E. boli preposlané asistentovi, ktorým bola obžalovaná, a ňou ihneď preposielané na účet obžalovaného B. B. a tento časť peňazí následne zasielal D. E., čo svedčí tomu, že rozsah poskytovanej asistencie bol zo strany obžalovaných umelo, a teda nepravdivo kvantifikovaný a toto sa týka hlavne evidencie dochádzky a tiež výšky odmeny pracovného asistenta, že D. E. nemala s obžalovaným B. B. ani so spoločnosťou Back Fit žiadny zmluvný vzťah, teda iný dôvod na zasielanie peňazí pre D. E. zo strany obžalovaného, resp. obžalovaných možno vylúčiť, krajský súd uvádza, že trestného činu podľa § 225 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto vyláka od iného dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce, ktorých poskytnutie alebo použitie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa, a to tým, že ho uvedie do omylu v otázke ich splnenia. Na trestnosť páchatel'a sa vyžaduje, aby uvedené plnenie od oprávneného subjektu vylákal tým, že predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade s príslušným zákonom alebo osobitným právnym predpisom, ktoré určujú spôsob ich poskytovania. Ide o úmyselný trestný čin, ktorý je dokonaný vylákaním niektorého z uvedených plnení. Odvolací súd pripomína, že obžalovaná C. B. ako pracovná asistentka nie je účastníkom konania a úrad nemá povinnosť, ani dôvod ísť s ním do kontaktu. Ak sa pracovná asistentka vzdala časti svojej odmeny v prospech postihnutej osoby, uvedeným konaním samým osebe sa nestalo nič protiprávne. Výplata jej odmeny zo strany D. E. je samostatný právny vzťah.

Pokiaľ prokurátor poukazuje na tzv. MODUS OPERANDI konania obžalovaného v súvislosti s inými trestnými vecami, v ktorých bol právoplatne odsúdený za trestné činy rovnakého charakteru, treba uviesť, že nie je namieste poukazovať na inú trestnú vec obžalovaného, resp. prípad s obdobnou tematikou, nakoľko ide o úplne odlišné skutkové okolnosti, obsahovo aj kvalitatívne úplne odlišnú dôkaznú situáciu. Pokiaľ teda má protistrana obžalovaného záujem vyvodzovať, resp. opierať výrok o vine obžalovaného o skutočnosti rezultujúce z inej právoplatnej trestnej veci obžalovaného, predmetná skutočnosť nijakým spôsobom nedokazuje a ani nemôže dokazovať spáchanie stíhaného trestného činu obžalovaným v inej trestnej veci. Skutkovo odlišnú trestnú vec obžalovaného preto nemožno považovať ani za nepriamy dôkaz, nakoľko sa vôbec netýka skutkových okolností prejednávanej trestnej veci. Tendenciu opierať vinu obžalovaného o inú jeho, a síce obdobnú, podobajúcu sa, časovo líčujúcu sa trestnú vec, možno označiť za popierajúcu zásadu prezumpcie nevinoty. Dokazovanie v trestnom konaní, či nedostatok usvedčujúcich dôkazov nie je možné nahrádzať len konštatovaním o inom odsúdení obžalovaného, reagujúc aj na údaje zistené z odpisu registra trestov na obžalovaného (primerane poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu z 9.4.1968, sp. zn. 7 Tz 11/1968).

Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že náležité zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. vyžaduje, aby každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie bola spoľahlivo preukázaná v súlade so skutočnosťou tak, aby nemohla vzbudzovať akúkoľvek pochybnosť.

Za náležité zistenie skutkového stavu veci preto nemožno považovať len zistenie o nepravde-podobnosti dokazovanej okolnosti, keď výsledky dokazovania síce pripúšťajú možnosť záveru, že neexistuje, avšak na druhej strane nevylučujú možnosť iného alebo celkom opačného záveru. Vyhodnotenie dôkazu súd nemôže ukončiť záverom, podľa ktorého sa určitá okolnosť, ktorá vyplynula z dokazovania, zdá alebo nezdá pravdepodobná, o to viac, že má možnosť vykonaním dôkazu vlastnú pochybnosť odstrániť a vytvoriť si podmienky k jednoznačnému záveru. Zo zásady prezumpcie nevinoty síce vyplýva pravidlo „v pochybnostiach v prospech obvineného“ (in dubio pro reo), ale použitie tohto pravidla, ktoré je upravené v ustanovení § 2 ods. 4 Tr. por., prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonom zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie.

Náležité zistenie skutkového stavu veci znamená, že orgán činný v trestnom konaní sám určuje mieru dokazovania, ktoré musí v konaní vykonať, aby bola táto požiadavka splnená. Aj postup prokurátora podľa § 234 ods. 1 Tr. por. (podanie obžaloby) predpokladá dostatočne objasnenie veci minimálne v takom rozsahu, aby bolo zrejme, že:

- skutok sa stal,
- skutok vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu,
- existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obvinený a
- nie sú dané okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť.

Prokurátor nemôže vyvodzovať náležité zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. len z domniek a hypotéz, pretože takýto stav vyvoláva vážne pochybnosti o náležitom zistení skutkového stavu veci a v žiadnom prípade neumožňuje úvahy prokurátora o tom, že obvinený by mal byť dôvodne postavený pred súd. Záver prokurátora o náležitom zistení skutkového stavu veci, vyjadrený aj podaním obžaloby, musí mať oporu v zhromaždených dôkazoch.

V okolnostiach danej veci krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že aj keď boli obžalovaní dôvodne podozriví, že sa dopustili žalovaného trestného činu, že trestný čin sa stal, výsledky dokazovania vykonaného pred súdom nevyznievajú jednoznačne a nie je tu úplne ucelená reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých by sa mohol vyvodiť bezpečný záver, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania.

V tomto smere krajský súd uvádza, že znenie samotného skutku v obžalobnom návrhu, najmä v časti, že boli predkladané nepravdivé podklady pri podávaní žiadostí o poskytnutie príspevku na činnosť pracovného asistenta pre SZČO so zdravotným postihnutím podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z.z., je len hypotetickou úvahou prokurátora, ktorá nemá dostatočnú oporu vo vykonanom dokazovaní. Krajský súd pripomína, že vina obžalovaného musí byť preukázaná nespochybniteľne a musí sa

opierať o dôveryhodné dôkazy. V danom prípade podľa názoru krajského súdu neexistuje žiadny nespochybniteľný dôkaz pre vyslovenie bezpečného a logického záveru o vine obžalovaných. Za existujúcej dôkaznej situácie je preto obžaloba neudržateľná a dôkazy, ktoré podľa názoru prokurátora mali svedčiť proti obžalovaným, nepostačujú na to, aby z nich bolo možné spoľahlivo vyvodiť záver o ich vine.

V súvislosti s „nejednoznačnou“ dôkaznou situáciou, aká je aj v posudzovanom prípade, krajský súd poukazuje na zásadu „in dubio pro reo“ – v pochybnostiach v prospech obžalovaného. Použitie zásady „in dubio pro reo“, ktorá vyplýva z ust. § 2 ods. 4 Tr. por., prichádza do úvahy vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému skutkovému stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie.

S poukazom na uvedené zásady potom krajský súd považuje napadnutý rozsudok za zákonný a oslobodzujúci výrok v plnom súlade so zásadou „in dubio pro reo“. Krajský súd tiež poukazuje na to, že je výlučne vecou obžalovaného, pre aký spôsob obhajoby sa rozhodne. Obžalovaný nie je povinný preukazovať svoju nevinu. Je povinnosťou prokurátora vinu obžalovanému dokázať. Vzhľadom na uvedené okolnosti krajský súd považoval odvolanie prokurátora za nedôvodné, a preto ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.